

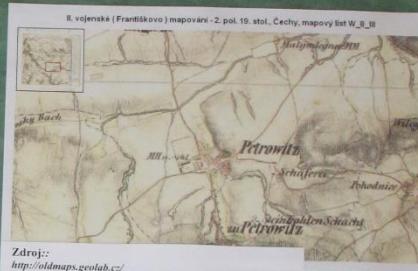
Petrovice v historických mapách

Plánek obce z roku 1930
(Zdroj: Obec Petrovice Vlastivědný popis obce u jejího okolí, 1930-36)

I. vojenské (Josefské) mapování - 2. pol. 19. stol., Čechy, mapový list č. 104

II. vojenské (Františkovo) mapování - 2. pol. 19. stol., Čechy, mapový list W_9_III

III. vojenské (Františko-Josefské) mapování - 1877 - 1880 Čechy, mapový list 3951

Zpracovala: ing. Eva Koučková

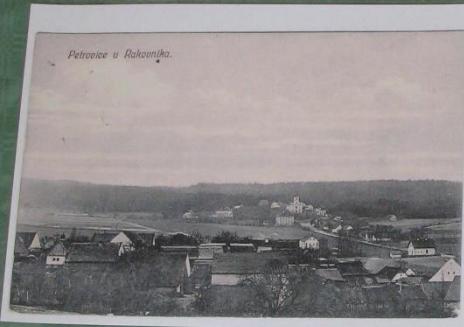
Proměna horních Petrovic v běhu času

Před rokem 1895

Kolem roku 1900

r. 1918

Kolem roku 1930

Petrovice
Naří, R. Frösek

Foto Reich Praha XII.

PETROVICE

Kolem roku 1935

Kolem roku 1938

Kolem roku 1940

Kolem roku 1938

r. 1946

O paměti hodnotech obce

Boží Studánka

"V druhé polovině 17. století, kdy Petrovice dříve svobodný pán s Otto z Helversenů, stala se v lese zvláštní osadou, která mnohé rozrušila celé okolí. V lese tam nazálela se pod mohutným dubem studánka. Zde přy se podle pověsti zjevila Panna Maria divkou, jichž stříbrnou vodu používaly. Celá ves i okolí bylo vzdáru. Dub i studánka nabýly tím pověsti a nábožnosti. Když baron z Helversenů, do kterého dorval věčný malovaný obraz Krista na krku, stalo se vira v zárazenou moc vody této studánky obecnou.

Studánka nazývaná lidem „Boží studánce“ a voda v ní „Boží voda“. Když pak tato voda pro svou obsah zelenou a živou vodu ukrývala všechno, vzbuzovala, uklidňovala, i ihlalo se k této studánce lidu množství velké. Nejvíce bylo těch, kteří trpěli nejméně chorobou, nejméně kloubou. Mnozí z nich nalezli zde uzdravení. Sláva „Boží studánce“ rostla.

Výjimečnější návštěva byla u molí a ve svaté, kdy lid mohl k tomu čas. Také onomu dubu, nad studánkou, když přicházela předtím byla moc divovorná. Lidé odsloupovali z rubu kůru, fezali říčky, hráli listy, náhrádce si s úspěchem téměř všechny chovavé raby i svůj nemocný dobytek. Takovým jednáním byl dub zničen. Strom hynul a byl konečně na rozkaz barona odstraněn. Z jeho uruši dal přy si pán zhotovit domácí ostříšku s kletekamem..."

(Oboje Petrovice: Vlastivěd popis obce a jejího okolí. 1930-36)

Pověsti o zjevení Panny Marie:

Pověsti říkají že v 2. pol. 17. stolet., když Petrovice dříve svobodný pán Otto z Helversenů, když zde stál vzdálený vodopád, kdež rozrušila celé okolí. Ve zpravidlem lese množství voda pod mohutným dubem studánka. Jedenho dne tu tri petrovické dívky shuly bukvice a při práci si prospívaly. Najednou se vyslýchaly zvuky, jakýmž zvukem všechny dívky vydaly a pártraly, kdo neznámý zprávuje. Přibyla na mohutný dub a spatřily vzdálený úkaz. Mezi větvemi stromu se vznášelo krásné a tenké dívky. Brzy se vyslýchaly i povídání příhody celé ves. Po několika dnech šly dívky k panu kněžmu a řekly mu, že na dubu se opakovalo. Jde už to bijáv, mnoho spolehlivých dívek říkalo, že jde o zjevení Panny Marie. Děvčata byly přesvědčena, že je to zjevení Panny Marie, kterého hrozbou neustále marnila moře. Nejdříve ona vysprávila díkami, který jim ustědil být. Po ramenách nechal ji dívky vydát do celé stopy. Tímto kruhym výslechem byl lid utváren se svém přesvědčení, že k události skutečně došlo. Od té doby byly dub i studánka lidem používaný za zárazené.

Kostel Navštívení Panny Marie

Návrší nad obcí se nachází dominanta Petrovice poutní kostel Navštívení Panny Marie. V letech 1714-1715 jej nechal postavit Jan Josef z Valdštejna poblíž Boží studánky, k níž se vžáde pověst o zjevení Panny Marie.

Kostel je postaven v renesančním slohu s pozdějšími barokními úpravami. Celé stavbě dominuje tripatrová věž s hodinami. Výzdoba interiéru je renesanční. Hlavní oltář pochází z roku 1891 a jeho hlavním motivem je oválný obraz Navštívení Panny Marie z počátku 18. století.

Kostel je již po staleti v majetku Římskokatolické církve. V zimním období se zde konají adventní koncerty a v letním bohoslužba za Mariánské pouti. Jinak je kostel po většinu času uzavřen.

Farský dvůr

V obci se nachází jednopatrová barokní fara s dvorem. Příkopek je využíván k výrobě Valdštejna. Z dvanácti místností vymírá i s původním kachlovým podkladem. V roce 1992 byla fara nemá faráře a soudem odsouzena jenbo využití. K cíli bylo využít pro pojištění. Vlevo je vlastnictví Římskokatolické církve. Objekty je po částečné rekonstrukci.

Škola
Pod petrovickým kostelem stojí historická budova bývalé školy, kterou v roce 1823 nechal vybudovat František Wanda. Škola byla spíšová, nová, moderní a unikátní v tom, že využívala vlny na učivo. Dnes je budova v havarijním stavu. Část přízemí je využívána jako byt. Vlastníkem je Obec Petrovice.

Alez

Lipová alej ke kostelu byla vysázena kolem roku 1895. Pusta stranou kostelem byla osázena školními dětmi okrasnými stromy (brázdy, osiky, akáty, jasany...).

r. 1912

Raněji obce byly dvě pískovcové sochy sv. Jana Nepomuckého. Z pravého, který byl ve spodní části obce před čp. 5, se dochovalo již pouze torzo. Druhý, který stával u domu čp. 47 při odbočce na Hostokryje, byl ke konci 20. století ukraden.

Zájezdni / Průjezdni hostinec č.p.10

Petrovické návsi dominuje barokní budova nově zrekonstruovaného zájezdniho hostince s dvojí lomenou mansardovou střechou a bobrovými taškami. Objekt byl postaven v roce 1715 a tvoří uzavřený areál s dvorem. Původně byl komplex příjezdni. Hned vedle hospody stojí domek č.p. 81, kde se fika „na mejet“. Sídlo zde okresní mytnice. Objekt hostince je v soukromých rukách.

Zámek s dvorem

V severní části obce při cestě směrem k východnímu parku obchňancho zde se nachází petrovický zámek. Původně hranatá jednopatrová budova zámku byla postavena po roce 1709 Janem Josefem z Valdštejna, později získala novou podobu. Byvalou tvrz založil roku 1510 Petr Holý z Christu. Za Jirího Havla Herolda byl zámek nazýván „hrad“. V roce 1709 popelkem Valdštejn nechal v zámku vystavět kapli sv. Michala a před ní i kamennou grotu. Za Wallisů kolem r. 1860 byl zámek upraven do dnešní podoby – jednopatrové budovy obložené žula s klasicistní fasádou.

Po r. 1948 zámek sloužil jako muzeum, poté pak byl využíván k chatařství. V letech 1960–1996 byl do zámku umístěn okresní archiv a jeho pracoviště. Byl zde také knihovna, která byla při církevní opravě zrušena. V přízemní části interiéru je dochováno něco malého z původních provoz včetně širokého dřevěného schodiště. V současné době je zámek opět obydlen.

Dvůr byl vystavěn na vrátku, kde bylo doloženo, všechnane zdi a tvorby jej tří nádvori. Dvora se vchází dvěma schody, jižníma z východním. Hlavní část dvora tvorily budovy podél silnice u východního vývěstu. Hned po pravé straně jsou v radě malé domky deputantků. Za nimi se nachází velký sklep, který však v této době byl sklad krušovického pivovaru. Za ním se nachází rozsáhlý sklep, který nahradil a chovnou dobytkárnu. Po levé straně u vrat stojí vysoká budova pivovarského sklepu, který byl vpravo přeměněn na byty dělníků, v kůli na straži a hospodářské budově. Za sklepem se vpravo nachází sklad park, v jehož srdci stojí zámek, jednopatrovou budovu s ochozem po celém obvodu. Za parkem stojí menší budova zvaná zámeček, ve kterém byly byty pro pasažéry. Za zámečkem se nachází větší nádvoří s velkými stodolami. Vpravo v nádvoří stojí budova pivovarského sklepu, který byl využíván k výrobně pivovarského alkoholu. Ještě v první polovině 20. století moderně vybavený velký kůlna na výrobu a slámu a níže druhoběžna. Za tímto nádvořím se nacházela velká zeleninová zahrada.

Dvůr má půdorys z počátku 16. století. Založil jej Petr Holý z Christu, po němž byla i obec pojmenována. Roku 1517 byl při dvore založen pivovar. Po Leopoldu Holom se často měnili majitelé dvora a tím celé vsi. Z nich nejznamenější byl Štěpán Oliver Wallis, pán na Kolesovicích, který na svých statcích zrušil robotu. Vladí zde od roku 1745. Za vlády tohoto rodu byl téměř od základu přestavěn zámek, jež poslední majitelé zanedbali. V první polovině 20. století Alois Jirásek, který dal zámek opět velkým nákladem a všechny budovy znovu opravit a

K dvoru patřily dvě hospodářské usedlosti. Jednu obýval hajný a druhou dvorní dělnici. Za vši patřil ke dvoru bývalý ovčín. Hned pode vši měl dvůr cihelnu.

Část areálu dvora byla v letech minulých využívána jako prasečák. Druhá část je využívána jako kočovna a kanceláře. Třetí část společně s budovou bývalého pivovaru je využívána zemědělskou společností, která zde má sklad a garáž.

Zámek i celý areál hospodářského dvora a bývalého pivovaru se nachází v soukromých rukách a nejsou přístupné veřejnosti.

Zmizelé Petrovice

Ovčín

Nedaleko za výš u silnice na Rakovník – dnes prostor před vjezdem do bývalého krasiva – ar nachází ovčín patřící k velkostatku. Seslavá se ze této budovy obrovská stavba, která následně zanikla. Ovčín (výše zmiňovaný) je kousek 19. století po nedostatek pastvin. Na počátku 21. století se ovce do téhoto míst opět vrátily.

Obydlí ovčáka

Stodoly ovčína

Poslední stádo

Cihlarna

Cihlarna při velkostatku se nacházela hned pode vsí v prostorách dnešního fotbalového hřiště a okolí. V historických pramenech je uváděna již v r. 1654. Měla klenutou pec, při ni se nacházelo obydlí cihláře a dvě kolny na sušení syrových cibel. Byla zbořena v roce 1952.

Pozdrav z Petrovic.

Bývalá židovská modlitebna

Vysoké jednopatrové obytné stavení hospodářské usedlosti v silnici, jehož majitelem byval Žid Jakub Kusý, rolník a obchodník. Obyvat s rodinou přízemí. Nahore v poschodi byvala židovská modlitebna, v níž se scházeli petrovští i okolní židé k pobožnostem.

Budově dominoval výrazný barokní štít, který byl při rekonstrukci střechy majitelem p. Babánekem odstraněn. Babánek obytné stavení včetně hospodářských objektů bylo zbouráno v roce 1977.

Původní bohatíská ubytovna stojíště vedle budovy obecního úřadu

Bývalá chmelařská ubytovna v prostoru dnešního fotbalového hřiště (r. 1981)

Střelnice

Střelnice se nacházela u jihovýchodního Petrovického Homolkového. Místní občtí se všechny rady návštěv. Zde jsou fotografie z konce 70. let 20. století. Dnes je jáma posypu zavázána stavební sulem.

Původní umístění autobusové zastávky
(70. léta 20. století)

„Bílá místa Petrovic“

Poznáte, kde a kdy to bylo?

Máte-li fotografie nebo zajímavé vzpomínky na společenské akce, kterých jste se účastnili Vy či Vaši předci, podělte se o ně a ozvěte se, aby byla příští akce podpořena.

A pokud máte doma starou fotografii svého nebo jiného domku v Petrovicích, znáte jeho historii či s ním související zajímavost, jejím zapůjčením a sdílením umožněte konání jedné z příštích výstav na téma „Petrovické domy vyprávějí“.

Velmi se těším na Vaše příspěvky !!!

Malá ochutnávka možná z příští výstavy na téma
„Společenský život obce v proměnách času“

Obecní pastouška

Fotku 1950 byla nákadem 260 m, kde na místě původního obecního domku se obecní pastoušky", jist staré a selé, postaven nový obecní dům - stavba se zvýšeným přízemkem a podkovovitým přístavkem. Byly zde umístěny úřady obecní a poštovní, četnická stanice, lidová knihovna a nacházely se zde i byty.

Mlýnce

V polích mezi Petrovicemi, Saretem a Houskovicemi kdysi stával při Petrovickém potoku o samotě starodávné složení a krupník. Patřilo k němu přes 20 stržíček polí (1 strych = cca 28 arů). Pozemky jeho byly vklíněny mezi pozemky velkostatku. Vodu bral mlýnář z rybníka za mlýnem. Rybník byl napájen strouhou z potoka.

Postrádajícím majitelem mlýnec byl Adolf Sturz, jež byl velmi dobrým hospodářem. V roce 1874 prodal mlýn hraběti Wallisovi. Mlýnec byl připojen k petrovickému velkostatku. Od té doby však zůstal neobydlen. Budovy pustly. Když velkostatek Petrovice zakoupil roku 1883 Josef Siegrich, byly budovy bývalého mlýneca zbořeny, rybník vypuštěn a vše proměněno na pole. Dnes po mlýnici není ani památky kromě pojmenování polí v jeho okolí, kde se dříve říkálo Fíka u mlýnice.

Lázně

V roce 1709 koupil Petrovice Jan Josef Waldštrýn, pán bohatý, dobrotivý a zbožný. Když se dozvěděl, co vše se o „Boží studni“ a její vodě vypravovalo, pojal myšlenku, již také brzy zrealizoval - zřídit u studánky lázně, aby se nemocný molh pohodlně léčit. Bylo nalezeno vhodné stavební místo, vykačen les, navezen stavební materiál a za krátka lázeňská budova stala. Bylo to stavení nízké, dřevěné a na zděném podkladě. Zřízeny zde byly koupele, senkovna a tančírna. Studně byla vyzděna tesanými kameny.

Naproti lázeňské budově byla postavena dřevěná patrová budova pro lázeňského a nemocného. Jednalo se o budovu č.p. 99, jejíž podoba se zachovala již jen na fotkách.

Lázně zmizely. Nahrazeny byly později kamennou budovou dnošně stojící – hostincem – u níž byla postavena budova menší kde byly zřízeny koupele.

KOSTEL NAVSTÍVENÍ PANNY MARIE
PETROVICE, OKR. RAKOVNIK

Znak obce Petrovice

Návrh znaku i vlajky byl vytvořen na základně příslušných obozových pravidel, zásad a usanci. Niže vyobrazený návrh z dílny pana

Stanislava Káška
Heraldický kancelář
„Dauphin“
Roudnice nad Labem
2011

byl schválen Zastupitelstvem obce Petrovice na veřejném zasedání
dne 20. 6. 2011.

Popis znaku a jeho vysvětlení:

Obrácenou, sníženou a zvýšenou, zuženou stříbrnou krokví modro-červené dělený štít. Nahore zlatá líle, dole dva stříbrné zkřížené meče se zlatými záštítami a jílci.

Modré pole se zlatou lílií má vztah k zasvěcení petrovického kostela Panně Marii. Stříbrná krokví symbolizuje pramen. Zkřížené meče odražejí skutečnost, že Petrovičtí měli ke královskému hradu Křivoklátu manskou povinnost dvou ozbrojenců. Červená a stříbrná tinctura se vztahuje k erbu českých králů.

Vlajka:

Červený list s bílým klinem vycházejícím z horního okraje listu a s vrcholem v patě osmině šírky listu a s modrým klinem vycházejícím z prostředních čtyř šestin horního okraje a s vrcholem ve čtvrté desetiňátky šírky listu. V modrém klinu žlutá lílie, v červeném poli zkřížené bílé meče se žlutými záštítami a jílci. Vlajka opakuje podobu znaku.